

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201166
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319201166.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka G. L., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XXX, zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849 a otec D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. H., XXX XX H., adresa na doručovanie: XXX XX H. XXX, zastúpený Mgr. Michalom Durajom, advokátom, so sídlom X. XXXX, XXX XX C., o návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 7P/16/2019-141 zo dňa 26. novembra 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca, č.k. 7P/16/2019-155 zo dňa 14. januára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 7P/16/2019-141 zo dňa 26. novembra 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca, č.k. 7P/16/2019-155 zo dňa 14. januára 2020 p o t v r d u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 05.09.2016 č.k. 5P/24/2016-68 v časti výživného tak, že uložil otcovi maloletej povinnosť prispievať na výživu maloletej A. L., nar. XX.XX.XXXX, sumou 150,00 Eur mesačne vopred k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc dňom 26.11.2019 (výrok I.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že otec sa návrhom, doručeným súdu dňa 25.04.2019, doplneným podaním doručeným súdu dňa 26.06.2019, domáhal zníženia výživného na sumu 32,00 Eur mesačne odo dňa 01.03.2019 z dôvodu, že od rozhodnutia súdu o výživnom v roku 2016 sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti, keďže od 14.01.2019 je práceneschopný v dôsledku pracovného úrazu, a teda nie je schopný platiť súdom stanovené výživné vo výške 260,00 Eur mesačne. V priebehu konania podaním zo dňa 22.10.2019 navrhol otec zmenu návrhu, ktorú súd pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 26. novembra 2019. V zmysle pripustenej zmeny návrhu sa otec domáhal zníženia výživného na sumu 120,00 Eur mesačne.

3. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je čiastočne dôvodný. Naposledy súd o výživnom rozhodoval rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 5P/24/2016-68 zo dňa 05.09.2016, ktorým manželstvo rodičov maloletej A. rozviedol, dieťa zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 260,00 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Styk s maloletou A. ponechal na dohodu

rodičov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2016. V čase posledného rozhodovania matka spolu s dieťaťom bývala u svojich rodičov v rodinnom dome, bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok v sume 226,00 Eur, vrátane prídavku na dieťa v sume 23,50 Eur. Otec pracoval mimo miesta bydliska, podľa udania matky, v Poľsku, so zárobkom približne 20.000,00 až 25.000,- Kč. Dieťa bolo zdravé.

4. Okresný súd citujúc ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine konštatoval, že porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania tohto rozhodnutia. Porovnal u oboch rodičov navzájom možnosti, schopnosti a majetkové pomery, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej a skúmal skutočnosti odôvodňujúce zmenu pomerov. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že otec dňa 14. januára 2019 utrpel komplikovanú zlomeninu pravého členka a ľavého predkolenia riešenú operačne s ponechaním OS materiálu a trvalými následkami, zníženou pracovnou schopnosťou, keďže nemôže vykonávať prácu v stoji, stavebné práce a práce vo výškach. Otec bol od 14.01.2019 do 01.10.2019 práceneschopný a nepoberal nemocenské dávky, ani žiadne štátne sociálne dávky. Otec nepoberal nemocenské dávky, nakoľko mu na ne nevznikol nárok, pretože nebol od 01.08.2018 nemocensky poistený. Od zamestnávateľa, u ktorého sa mu stal pracovný úraz, mu bola vyplatená suma 1.000,00 Eur a zo strany obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, s ktorou mal uzatvorenú poisťnú zmluvu pre kapitálové životné poistenie, mu bola celkovo vyplatená suma 1.870,00 Eur. Iný príjem otec za obdobie trvania práceneschopnosti nemal. Po ukončení práceneschopnosti bol zaevidovaný do evidencie uchádzačov o zamestnanie a hľadá si aktívne prácu, o čom predložil potvrdenia obchodnej spoločnosti K-store, s.r.o. a potvrdenie H. M.. Zo správy ošetrojúceho lekára otca mal súd preukázané, že v dôsledku pracovného úrazu má otec zníženú pracovnú schopnosť, nemôže vykonávať prácu v stoji, stavebné práce a práce vo výškach. Tieto zmeny nastali na strane otca v porovnaní s jeho zdravotným stavom a zárobkovými pomermi, ktoré mal v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného. V čase posledného rozhodovania o výživnom bol zdravotný stav otca dobrý, nemal žiadne zdravotné problémy a jeho príjem dosahoval výšku 20.000,00 až 25.000,00 Kč mesačne. V čase, keď sa mu stal pracovný úraz, pracoval vo firme MKS Moravia, s.r.o., predtým vykonával stavebné práce na stavbách. Hoci je vyučený ako automechanik, v tomto odbore nikdy nepracoval. Na druhej strane príjem matky sa čiastočne zvýšil, v čase predchádzajúceho rozhodovania poberala rodičovský príspevok vo výške 226,00 Eur mesačne, v súčasnosti je príjem matky zo zamestnania v priemere 254,74 Eur mesačne. Pokiaľ ide o výdavky matky na domácnosť, tieto sa zásadným spôsobom nezmenili, hoci matka spolu s maloletou zmenila bydlisko. Čiastočne sa zvýšili výdavky v súvislosti so zdravotným stavom maloletej, u ktorej bolo zistené, že má astmu a alergie, s čím má matka zvýšené výdavky na zakúpenie liekov a protialergických matracov, paplónov. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že na strane otca maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného, pretože v dôsledku pracovného úrazu sa podstatným spôsobom znížil jeho príjem a zároveň sa znížila jeho schopnosť vykonávať pracovnú činnosť najmä v odbore, v ktorom doposiaľ pracoval (stavebníctvo), v dôsledku čoho bude mať aj sťaženú možnosť nájsť si vhodné zamestnanie s primeraným zárobkom. K tejto zmene pomerov na strane otca došlo z objektívnych dôvodov (pracovný úraz), preto súd na ne musel prihliadať.

5. V zmenenom návrhu, ktorého zmenu pripustil súd uznesením zo dňa 26.11.2019, otec žiadal znížiť výživné na sumu 120,00 Eur mesačne, pričom neuviedol, že by žiadal znížiť výživné odo dňa začatia konania. Vzhľadom k tomu, že súd je návrhom viazaný, rozhodol o znížení výživného odo dňa rozhodnutia súdu, t. j. odo dňa 26.11.2019. Súd považoval za primerané zníženie výživného na sumu 150,00 Eur mesačne a nie na sumu 120,00 Eur mesačne ako navrhoval otec, nakoľko otec už ukončil práceneschopnosť (01.10.2019), je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie a vzhľadom na jeho aktívny prístup k hľadaniu si zamestnania, je dôvodný predpoklad, že v blízkej dobe si zamestnanie nájde a bude mať pravidelný príjem. Vzhľadom na aktuálne výdavky matky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú a domácnosť, ako aj vzhľadom na príjem matky mal súd za to, že zníženie výživného na sumu 150,00 Eur mesačne je v danom prípade primerané a dostatočné na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej.

6. Pokiaľ matka v konaní namietala, že otec sa vzdal bez akéhokoľvek objektívneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania a príjmu, ktorý dosahoval v zamestnaní v Nemecku a z ktorého bol schopný hrať výživné v pôvodne stanovenej výške, súd uviedol, že dôvod, pre ktorý súd znížil výživné, nespočíval v tom, že otec stratil príjem zo zamestnania v Nemecku a ani otec nežiadal znížiť výživné v dôsledku zmeny zamestnania. Dôvodom, pre ktorý súd znížil výživné, je tá skutočnosť, že otec utrpel

pracovný úraz a vo výkone pracovnej činnosti je obmedzený. Zmena zamestnávateľa a zníženie príjmu nebol dôvod, pre ktorý otec žiadal znížiť výživné, preto považoval súd námietku matky za nedôvodnú. Pokiaľ matka navrhovala, aby súd vyžiadal správu od KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, či je predpoklad, že v budúcnosti dôjde k plneniu zo strany poisťovne z dôvodu trvalých následkov otcovi, a to po uplynutí jedného roku, od kedy sa úraz stal, súd tento dôkaz nevykonal, nakoľko pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Zisťovanie prípadných ďalších poistných plnení, ktoré by mohli byť otcovi vyplatené v budúcnosti, nie je v súčasnosti pre rozhodnutie súdu relevantné. Informácie k poistným plneniam zo strany poisťovne by boli len v hypotetickej rovine, keďže nárok a výška poistného plnenia by sa nepochybne odvíjali od zdravotného stavu otca, avšak v súčasnosti nemožno predpokladať, aký tento zdravotný stav bude v budúcnosti. Vzhľadom na uvedené súd tento dôkaz nevykonal.

7. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP.

8. Opravným uznesením č.k. 7P/16/2019-155 zo dňa 14. januára 2020 okresný súd opravil nesprávne uvedené priezvisko matky v záhlaví písomne vyhotoveného rozsudku na správne znejúce „L., rod. M.“ v súlade s ust. § 224 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletej A., v ktorom navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že návrh otca na zníženie výživného bude v celom rozsahu zamietnutý. V prejednávanej veci sa síce čiastočne zmenili pomery na strane maloletej, ako i na strane otca maloletej, avšak zmena pomerov na oboch stranách nebola tak zásadnou zmenou, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na súdom určenú sumu 150,00 Eur mesačne. Ku dňu rozhodovania súdu otec maloletej už nebol práceneschopný a aktívne si hľadal zamestnanie, a teda je zrejmé, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem, z ktorého by bol schopný hradiť výživné v sume primeranej výdavkom na maloletú, t. j. v sume 260,00 Eur mesačne ako tomu bolo doposiaľ. I keď ošetrojúci lekár v podanej správe konštatoval, že otec maloletej nemôže vykonávať prácu v stoji, neznamená to, že by v dôsledku danej skutočnosti musel nevyhnutne dosahovať i nižší príjem. Výška príjmu a obmedzenie spočívajúce v nemožnosti vykonávať prácu v stoji, nie sú od seba nijakým spôsobom závislé. Pokiaľ súd konštatoval, že na jej strane došlo k zvýšeniu príjmu, dala do pozornosti, že do práce musí cestovať a cestovné predstavuje sumu 80,00 Eur mesačne. V dôsledku uvedenej skutočnosti (náklady v súvislosti so zamestnaním) na jej strane došlo k zníženiu príjmu. Na strane maloletej naopak došlo k zvýšeniu výdavkov v súvislosti s návštevou predškolského zariadenia, ako aj v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu, keďže maloletá trpí alergiami a astmou. Dané výdavky súdu dokladovala, a preto bolo pri rozhodovaní o výživnom potrebné na tieto výdavky prihliadnuť. Už pred súdom prvej inštancie navrhovala, aby súd vykonal dôkaz vyžiadaním správy od poisťovne KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, aby táto poisťovacia spoločnosť uviedla, v akej výške (v prípade trvalých následkov úrazu) má otec maloletej nárok na poistné plnenie po uplynutí jedného roku odo dňa, kedy sa mu stal pracovný úraz. Tento ňou navrhnutý dôkaz však súd nevykonal, nakoľko pre súd je rozhodný stav v čase vyhlásenia rozsudku. Nadväzne navrhla, aby odvolací súd takýto dôkaz vykonal, pretože sám otec na pojednávaní uznal, že je možné, že tieto finančné prostriedky budú vyplatené, avšak nevedel, v akej konkrétnej výške. Matka zastávala názor, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, pretože vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v porovnaní s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca, je výživné znížené prvoinštančným súdom na sumu 150,00 Eur mesačne neprímerane nízke. Z rozsudku navyše nie je zrejmé, akým matematickým výpočtom súd dospel k sume 150,00 Eur, ktorú považoval za primeranú, v dôsledku čoho je dané rozhodnutie nepreskúmateľné. Z vykonaného dokazovania je naopak zrejmé, že je v schopnostiach a možnostiach otca hradiť výživné v sume 260,00 Eur mesačne.

10. Otec vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Dal do pozornosti, že matka v konaní predložila listinné dôkazy, ktoré by mali preukazovať náklady na maloletú a ktoré špecifikovala, pričom tieto sumáre dosahujú výšku 345,21 Eur. Náklady na domácnosť dosahujú výšku 160,00 Eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že matka vynakladá pri svojom príjme 257,00 Eur náklady vo výške 514,21 Eur. Matka v konaní tiež tvrdila, že riadne preukázala výdavky v súvislosti s návštevou predškolského zariadenia, ako i v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom. Náklady tvrdené matkou na stravu maloletej vo výške 200,00 Eur mesačne otec považoval a označil za neprímerane vysoké i vzhľadom k veku a ku skutočnosti, že maloletá sa väčšinu dňa

stavuje v predškolskom zariadení (desiata, obed, olovrant) a matka vynakladá na túto stravu 25,80 Eur. Pokladničné doklady, ktoré matka predložila za lieky, sú za obdobie od 14.11.2018 do 14.08.2019 a matka nepreukázala, že by mesačne skutočne vynaložila na lieky čiastku 45,00 Eur. K námietke matky, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď pri komparácii odôvodnených potrieb maloletej s možnosťami, schopnosťami, majetkovými pomermi otca, znížil jeho vyživovaciu povinnosť na sumu 150,00 Eur, zdôraznil, že v pôvodnom rozsudku, v ktorom bolo určené výživné pre maloletú, bol otec zdravou a zárobkovo činnou osobou s príjmom priemerne okolo 1.000,00 Eur mesačne. Vtedy matka vo svojom návrhu žiadala, aby súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 350,00 Eur, avšak súd uložil povinnosť platiť výživné vo výške 260,00 Eur. Od toho času otec vyživovaciu povinnosť plnil až do úrazu, ktorý obmedzil jeho možnosti zárobkovej činnosti, nakoľko bol od 14.01.2019 pracovne neschopný. Po skončení obdobia práceneschopnosti zostávajú jeho možnosti nájdenia si vhodného zamestnania do veľkej miery obmedzené v dôsledku úrazu, ktorý znížil jeho pracovnú schopnosť. Z uvedeného dôvodu otec požadoval znížiť výživné, ktoré bolo stanovené v období a za okolností, ktoré sa výrazne zmenili práve na strane otca, v zníženej pracovnej schopnosti a tým aj v príjmovej oblasti. Ak sa má dieťa právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, mal za to, že súdom určené výživné na čiastku 150,00 Eur mesačne je potrebné považovať za adekvátne vzhľadom na vek a odôvodnené náklady maloletej a momentálnym majetkovým pomerom, možnostiam a schopnostiam otca maloletej. Otec v období po úraze nebol schopný plniť vyživovaciu povinnosť v súdom určenej výške, z jeho strany došlo k zameškanému plneniu vyživovacej povinnosti a matka maloletej podala z tohto dôvodu na otca trestné oznámenie. Ak bola lekárom konštatovaná znížená pracovná schopnosť, podľa názoru otca je preukázané, že došlo na jeho strane k podstatnej zmene pomerov prejavujúcej sa v znížení pracovnej schopnosti v porovnaní so stavom v období pôvodného určenia vyživovacej povinnosti voči maloletej, a tým bol naplnený zákonný predpoklad pre zníženie výživného. K námietke matky, že súd nevykonal navrhnutý dôkaz, a to vyžiadanie správy poisťovne KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group na prešetrenie, či je v budúcnosti predpoklad plnenia otcovi maloletej v prípade jeho trvalých následkov, mal za to, že nešlo by o zisťovanie aktuálnej príjmovej a nákladovej situácie otca, ale len o hypotetický predpoklad možného plnenia, ktorý by poisťovňa v konečnom dôsledku nemusela otcovi maloletej vôbec poskytnúť. Takýto dôkaz by presiahol sledovaný účel konania.

11. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa na odvolanie matky, ktoré mu bolo doručené dňa 21.01.2020 písomne nereagoval.

12. Matka na vyjadrenie otca reagovala podaním zo dňa 12.02.2020, v ktorom zdôraznila, že náklady na stravu, ktoré uviedla v konaní, predstavujú sumu 200,00 Eur, zodpovedajú potrebám maloletej vzhľadom na jej zdravotný stav a potrebu kvalitnej výživy. Na to, aby mohla maloletá zvládať zdravotné komplikácie, potrebuje dostatok vitamínov a minerálnych látok v strave s dôrazom na jej vyváženosť, a preto výdavky v sume 200,00 Eur považuje za primerané. Výdavky na stravu v škôlke predstavujú sumu 36,24 Eur mesačne a poplatok za škôlku 9,00 Eur mesačne. Pokiaľ je maloletá chorá, nenavštevuje predškolské zariadenie, a teda náklady na stravu znáša výlučne matka. Pokiaľ ide o výdavky na lieky, dieťa trpí na astmu 2. stupňa, alergie a ekzémy. V tejto súvislosti musí matka zakupovať ďalšie doplnky výživy, ktoré musí hrať, pričom výdavky s tým spojené predstavujú v priemere mesačne sumu 45,00 Eur. Dala tiež do pozornosti, že otec pracuje v spoločnosti MOBIS Slovakia, s.r.o., a teda nemožno aktuálne vychádzať z jeho príjmu, ktorý dosahoval, keď bol nezamestnaný. V uvedenej súvislosti je možné vyžiadať správu zo Sociálnej poisťovne ohľadne pracovného pomeru otca a jeho mesačného príjmu. V ďalšom zotrvala na dôvodoch svojho odvolania. K vyjadreniu pripojila kópiu výpisu zo Slovenskej sporiteľne, ktorým dokladovala platby materskej škole za mesiac február 2020. V doplňujúcom vyjadrení zo dňa 20.02.2020 matka uviedla prehľad liekov a vitamínov, ktoré maloletá užíva, pričom dala do pozornosti, že v danom zozname nie sú zahrnuté lieky, ktoré potrebuje v prípade bežných ochorení ako je chrípka, či horúčka. Z uvedeného zoznamu je zrejmé, že ňou uvádzaný výdavok na lieky v sume 45,00 Eur mesačne je opodstatnený. K vyjadreniu pripojila pokladničné doklady o zakúpení liekov. K tvrdeniu otca, že si riadne plnil vyživovaciu povinnosť až do momentu úrazu zdôraznila, že uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde, nakoľko otec si riadne a včas vyživovaciu povinnosť neplnil, pretože už od roku 2016 každé tri mesiace podávala trestné oznámenie na otca pre zanedbanie povinnej výživy. K vyjadreniu pripojila doklady z trestných konaní.

13. Na vyjadrenie matky reagoval otec podaním zo dňa 23.03.2020. V ňom dal do pozornosti, že vo vyčíslení matka pri jednotlivých liekoch uviedla aj ceny, pričom pri lieku Flixotide uviedla cenu 125,00 Eur, avšak tento je z veľkej časti preplácaný zdravotnou poisťovňou a doplatok, ktorý musí matka vynaložiť,

predstavuje čiastku 3,34 Eur. Pri výživových doplnkoch je tiež potrebné poukázať na tú skutočnosť, že matka nepredložila doklad o tom, že tieto produkty reálne zakúpila, predložila len ich ceny z internetovej lekárne. I napriek tvrdeniam matky z vyjadrenia nemožno súhlasiť s tým, že ňou uvádzaný výdavok na lieky pre maloletú v sume 45,00 Eur mesačne je opodstatnený. Pokiaľ aj matka predložila listinné doklady o dvoch konaniach z roku 2018 a z roku 2019, išlo o zameškané plnenia výživovej povinnosti spôsobené v dôsledku nepriaznivej finančnej situácie otca. Otec však uhradil zameškané výživné a snažil sa situáciu riešiť aj tým, že odišiel v septembri 2018 pracovať do Nemecka v úmysle dosiahnuť vyšší zárobok. Zákazka, na ktorej mal v zmysle pracovnej zmluvy pracovať, bola však zrušená z dôvodov na strane investora, a preto otcovi maloletej vznikol dlh na výživnom, ktorý však zakrátko uhradil, pričom zamestnal sa, hoci i len na dohodu v spoločnosti MKS Moravia, kde došlo k jeho pracovnému úrazu. Práve od tohto obdobia vznikol na výživnom opäť dlh. Otec maloletej bol po úraze finančne odkázaný na pomoc svojich rodičov. Od skončenia pracovnej neschopnosti otec aktívne pristupoval k hľadaniu zamestnania a od 03.12.2019 nastúpil do zamestnania v spoločnosti MOBIS, kde jeho priemerná čistá mesačná mzda predstavuje čiastku 670,00 Eur. Medzi jeho nevyhnutné výdavky patria výživné 150,00 Eur, zameškané výživné 200,00 Eur, ktoré otec platí prostredníctvom splátok, strava 170,00 Eur, bývanie (energie) 90,00 Eur (prispieva rodičom), kredit na mobil 15,00 Eur, životná poisťka 21,34 Eur, splátka úveru 230,00 Eur.

14. Kolízny opatrovník na vyjadrenie matky a otca písomne nereagoval.

15. Na vyjadrenie otca reagovala matka podaním zo dňa 15.04.2020, v ktorom uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že otec sa zamestnal v spoločnosti MOBIS s priemernou čistou mzdou vo výške 670,00 Eur a nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, je zrejmé, že nie sú splnené zákonné predpoklady na zníženie výživného, nakoľko na strane otca nenastala podstatná zmena pomerov, ktorá by mala vplyv na určenie výšky výživného. Ďalej k vyjadreniu otca dala do pozornosti, že pokiaľ uvádzala vo vyjadrení ako liek užívaný maloletou Flixotide 125, jedná sa o oficiálny názov lieku a obsahuje i danú hodnotu 125, a to v súlade s označením ŠUKL, neuvádzala pri ňom sumu 125,00 Eur. Nadväzne označila za zarážajúce, ak otec maloletej spochybuje práve výdavky na lieky a výživové doplnky pre maloletú, ktorá má preukázateľne zhoršený zdravotný stav.

16. Kolízny opatrovník, ani otec maloletej na vyjadrenie matky písomne nereagovali.

17. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie matky bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu otca, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky matky maloletého dieťaťa uvedené v jej opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie účastníkov. Zároveň je nutné dodať, že skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety)

alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného priemerne vzdelaného človeka žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti (napr. z konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti a pod.). Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo návrh otca na zníženie výživného považoval za čiastočne dôvodný, keď ku svojím záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov.

21. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. Takouto zmenou pomerov nie je teda akákoľvek zmena z hľadísk rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

22. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie, či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie do ďalšej, vyššej formy štúdia, zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie, zmena zdravotného stavu a iné. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

23. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada sa len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potencialných príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). V zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojovanie všetkých jeho hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie,

kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyše súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

25. Krajský súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil podmienky pre zmenu rozhodnutia o výživnom, pre posúdenie návrhu otca na zníženie výživného. Medzi účastníkmi nebolo sporným, že v období od posledného rozhodovania (rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 5P/24/2016-68 zo dňa 05.09.2016) došlo k podstatnej zmene pomerov. Maloletá A. mala v čase posledného rozhodovania 2 roky, bola v osobnej starostlivosti matky, ktorá bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok s prídavkami na dieťa spolu v sume 226,52 Eur. Otec pracoval v zahraničí. I keď bol vyučený ako automechanik, v tomto odbore nepracoval, vykonával stavebné práce na stavbách. Návrh na zníženie výživného otec podal z dôvodu, že dňa 14. januára 2019 utrpel na pracovisku firmy MKS Moravia s.r.o., kde pracoval na dohodu o pracovnej činnosti (na dobu určitú do 31.01.2019), úraz - komplikovanú zlomeninu oboch dolných končatín. Práceschopnosť otca trvala do 01.10.2019. Zo správy ošetrojúceho lekára vyplynulo, že úraz bol liečený operačne s ponechaním OS materiálu s trvalými následkami, zníženou pracovnou schopnosťou, otec nemôže vykonávať prácu v stoji, stavebné práce a práce vo výškach. Otec v konaní preukázal, že po skončení práceschopnosti sa zaevidoval na úrade práce, aktívne sa zaujímal o prácu skladníka, údržbára a pod. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, pričom k tejto zmene pomerov došlo z objektívnych dôvodov, a to z dôvodu pracovného úrazu, na ktorú skutočnosť musel súd prihliadať. S takýmto záverom sa stotožnil aj odvolací súd.

26. Otec sa vo svojom návrhu domáhal zníženia výživného zo sumy 260,00 Eur na sumu 120,00 Eur mesačne. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z preukázaných nákladov na výživu maloletého dieťaťa, ako aj na skutočnosť, že v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom (astma a alergie) sú náklady na výživu dieťaťa vyššie, ako tomu bolo v čase posledného rozhodovania. Navyše, dieťa povyrástlo, navštevuje materskú školu, s čím sú spojené bežné výdavky a poplatky. Matka je aktuálne zamestnaná ako opatrovatelka s príjmom 257,00 Eur mesačne. Od začiatku roku 2017 býva v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, výdavky na bývanie sa pohybujú vo výške ako v čase posledného rozhodovania, keďže aktuálne býva u rodičov v rodinnom dome vlastnícky patriacom rodičom partnera. Na základe zisteného skutkového stavu, vzhľadom na aktuálne výdavky matky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú a na domácnosť, ako aj vzhľadom na jej príjem, mal súd za to, že zníženie výživného na sumu 150,00 Eur mesačne je v danom prípade primerané a dostatočné na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej. Okresný súd vychádzal z predpokladu, že otec si v blízkej dobe nájde zamestnanie, z ktorého bude mať pravidelný príjem dostatočný na to, aby mohol poukazovať výživné v stanovenej výške.

27. Nezodpovedá stavu vecí tvrdenie matky v odvolacom konaní, že pokiaľ sa otec od 09.12.2019 zamestnal s čistým príjmom 670,00 Eur mesačne, niet dôvodu na zníženie výživného. Okresný súd už pri svojom rozhodovaní zohľadnil znížený pracovný potenciál otca a skutočnosť, že jeho potencionalný zárobok (v čase rozhodovania otec bol evidovaný na úrade práce) už z objektívnych dôvodov nedosiahne pôvodnú výšku. Výška výživného stanovená súdom prvej inštancie tak zodpovedá aktuálnemu príjmu otca, ktorý dosahuje v spoločnosti MOBIS Slovakia s.r.o. vo výške 670,00 Eur mesačne. K námietke z odvolania, že okresný súd nevykonal navrhovaný dôkaz - vyžiadanie správy KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, aké poisťné plnenia budú otcovi v budúcnosti vyplatené, odvolací súd uvádza, že tieto informácie k poisťným plneniam by boli len v hypotetickej rovine, a preto nebolo dôvodné tento dôkaz vykonať ani v odvolacom konaní.

28. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vychádzal z úplne zisteného skutkového stavu, relevantne skúmal odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane oboch rodičov a na ich základe dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

29. Rovnako vecne správny je aj výrok o trovách prvoinstančného konania o tom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktorý plne zodpovedá ust. § 52 CMP.

30. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.